

ΕΝΟΤΗΤΑ 8

Μιλώ για ανθρώπους, ζώα, πράγματα και καταστάσεις με άλλο τρόπο

Οι αντωνυμίες



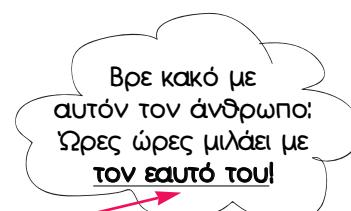
Ένας ερευνητής αλλιώτικος από τους άλλους

ΒΟΛΟΣ

Ένας από τους σπουδαιότερους ερευνητές του αιώνα ζει ανάμεσά μας. Ο συμπολίτης μας Βρασίδας Αναγνώστου είναι ο φετινός κάτοχος του βραβείου «Γνώση» με αφορμή το νέο βιβλίο του.

Το βιβλίο του ερευνητή, με τίτλο «Ψάξε ψάξε μπορεί να το βρεις», απευθύνεται σε όλους τους αναγνώστες: μεγάλους και παιδιά, επιστήμονες και μη, φανατικούς αναγνώστες και αναγνώστες του Σαββατοκύριακου.

Όταν τον ρωτήσαμε πώς ξεκίνησε την έρευνα, ο κ. Βρασίδας μάς είπε: «Μικρός είχα ένα σωρό απορίες. Βλέπετε, τα παιδιά αγαπάνε τις σπαζοκεφαλιές, αλλά δεν μπορούσα να τις λύσω εύκολα. Μια μέρα λοιπόν κοιτάχτηκα στον καθρέφτη και είπα: «Βρασίδα, αυτή είναι η δουλειά σου από δω και πέρα, να βρεις απαντήσεις σε αυτές τις ερωτήσεις σου».



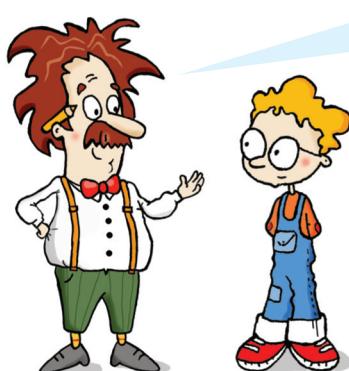
ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ → Είναι κλιτές λέξεις που αντικαθιστούν ονοματικές φράσεις (βλ. ενότητα 16.2 A) και κάνουν την ίδια «δουλειά» με αυτές.



Ας δούμε πόσο πιο απλό είναι το κείμενο 2, στο οποίο χρησιμοποιώ αντωνυμίες στη θέση ορισμένων ονοματικών φράσεων του κειμένου 1.

1.Ο Νίκος άρχισε να εκνευρίζει **τη Σοφία**. Δεν καταλαβαίνω τι περίμενε να πει **του Νίκου**. Στο κάτω κάτω **η Σοφία** είχε φτιάξει το ποδήλατο **του Νίκου**, είχε αρχίσει να τακτοποιεί για χάρη **του Νίκου** τα ράφια και αφιέρωνε ένα μεγάλο μέρος της μέρας **της Σοφίας** απαντώντας στις επιστολές **του Νίκου**. Δεν ξέρω γιατί δεν ήταν φιλικός με **τη Σοφία**, αλλά θα ήταν καλύτερα να τα βάλει με **τον Νίκο**, πριν μιλήσει **στη Σοφία** έτσι.

2.Ο Νίκος άρχισε να **την** εκνευρίζει. Δεν καταλαβαίνω τι περίμενε να **του** πει. Στο κάτω κάτω **εκείνη** είχε φτιάξει το ποδήλατό **του**, είχε αρχίσει να **του** τακτοποιεί τα ράφια και αφιέρωνε ένα μεγάλο μέρος της μέρας **της** απαντώντας στις επιστολές **του**. Δεν ήξερε γιατί δεν ήταν φιλικός μαζί **της**, αλλά θα ήταν καλύτερα να τα βάλει με **τον εαυτό του**, πριν **της** μιλήσει έτσι.



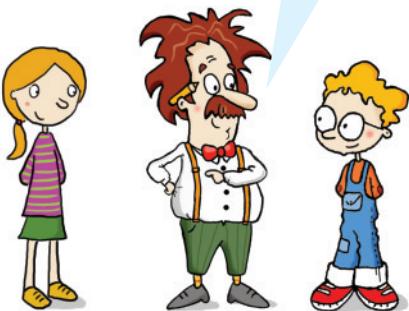
Οι αντωνυμίες δίνουν στον λόγο μας συντομία και σαφήνεια. Μας βοηθούν να μιλάμε πιο εύκολα για πρόσωπα και πράγματα χωρίς να τα επαναλαμβάνουμε συνέχεια!

- Τι πρέπει να ξέρουμε για τις αντωνυμίες;
- Οι αντωνυμίες χρησιμοποιούνται στη θέση ονοματικών φράσεων.
 - Οι αντωνυμίες δε σχηματίζουν κλητική.

8.1

Προσωπικές αντωνυμίες

Χρησιμοποιούμε τις **προσωπικές αντωνυμίες** όταν θέλουμε να μιλήσουμε για τα τρία πρόσωπα που είναι δυνατόν να μας απασχολούν σε μια συζήτηση, δηλαδή για εμένα (πρώτο πρόσωπο), για εσένα (δεύτερο πρόσωπο) και για κάποιον άλλο (τρίτο πρόσωπο).



Έχουν δυνατούς τύπους.

Α' πρόσωπο		
	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
Ον.	εγώ	εμείς
Γεν.	εμένα	εμάς
Αιτ.	εμένα	εμάς

Β' πρόσωπο		
	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
Ον.	εσύ	εσείς
Γεν.	εσένα	εσάς
Αιτ.	εσένα	εσάς

Γ' πρόσωπο						
	Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ον.	αυτός	αυτή	αυτό	αυτοί	αυτές	αυτά
Γεν.	αυτού	αυτής	αυτού	αυτών	αυτών	αυτών
Αιτ.	αυτόν	αυτή(ν)	αυτό	αυτούς	αυτές	αυτά

Α' πρόσωπο		
	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
Γεν.	μου	μας
Αιτ.	με	μας

Έχουν και αδύνατους τύπους, μονοσύλλαβους και άτονους.

Β' πρόσωπο		
	Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
Γεν.	σου	σας
Αιτ.	σε	σας

